

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
КАТЕДРА „СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ“

ВЪПРОСНИК
ЗА КОМПЛЕКСЕН ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА
ПРИДОБИВАНЕ НА ОКС „БАКАЛАВЪР“ ЗА СПЕЦ.
„СЧЕТОВОДСТВО И ФИНАНСИ“

I. ТЕОРИЯ НА СЧЕТОВОДСТВОТО

1. Нормативна рамка на счетоводството в България.
2. Предмет на счетоводството. Класификация на обектите на счетоводството.
3. Принципи на счетоводството.
4. Балансовото обобщаване като счетоводен способ. Счетоводен баланс..
5. Системата на счетоводните сметки като счетоводен способ . Принцип на двойното записване.
6. Класификация на счетоводните сметки.
7. Обобщаване, проверка и сводиране на данните от счетоводните сметки. Оборотни ведомости.
8. Способи за корекция на счетоводни грешки.
9. Документирането като счетоводен способ.
10. Инвентаризирането като счетоводен способ.
11. Оценяването като счетоводен способ.
12. Калкулирането като счетоводен способ.

II. СЧЕТОВОДСТВО

1. Отчитане на придобиването на дълготрайните активи (ДМА, НДА и ДФА).
2. Амортизационна политика на предприятието.
3. Отчитане на подобренията и ремонтите на дълготрайните активи.
4. Счетоводно регламентиране и отчитане на лизинговите сделки.

5. Отчитане на намалението на дълготрайните активи. (ДМА, НДА и ДФА)
6. Отчитане на краткосрочните финансовите активи в левове и във валута.
7. Отчитане на предоставените и получените дългосрочни и краткосрочни кредити в предприятията.
8. Отчитане на материалите в предприятията.
9. Отчитане на стоките в предприятията и на приходите от тяхната продажба.
10. Отчитане на продукцията в предприятията и на приходите от нейната продажба.
11. Отчитане на собствения капитал и финансиранятия в предприятията.
12. Отчитане на разчетите с бюджета и персонала.
13. Отчитане на разходите в основната и в спомагателната дейност на предприятията. Отчитане на административните разходи и разходите за продажба на продукцията.
14. Отчитане на финансовите разходи и приходи в предприятията. Отчитане на финансовия резултат.
15. Етапи на годишното счетоводно приключване. Годишен финансов отчет на предприятията. Годишно счетоводно приключване в бюджетните организации. Ред за съставяне и представяне на годишния финансов отчет.
16. Отчитане на безналичните разплащания в страната чрез кредитен превод, директен дебит, банкови карти и акредитиви в банките.
17. Отчитане на презграничните преводи.
18. Отчитане на предоставените кредити в банките.
19. Отчитане на привлечените средства по депозитни, спестовни, разплащателни и други сметки в банките.
20. Отчитане на касовите операции в банките в левове и валута.
21. Отчитане на операциите по касовото изпълнение на централния и местните бюджети при разпоредителите с бюджет.
22. Отчитане на операциите с дълготрайни активи в бюджетни организации.
23. Отчитане на операциите с краткотрайни активи в бюджетните организации.
24. Отчитане на разходите и приходите в бюджетните организации.

25. Отчитане на специфичните разчети при застрахователните предприятия (за данък върху застрахователните премии, със застрахователни посредници, по регресни искове, по съзастраховане и презастраховане).
26. Особености при отчитане на разходите и приходите в застрахователните предприятия.
27. Отчитане на специфичните стопански операции в пенсионноосигурителните дружества (разчети с пенсионни фондове; пенсионни резерви).
28. Отчитане на специфичните стопански операции в пенсионните фондове (постъпления на осигурителни вноски, удържане на такси, разпределяне на доходност и изплащане на пенсии).
29. Характеристика на управленското счетоводство на базата на сравнение с финансовото счетоводство.
30. Класификация на разходите според връзката им с финансовото счетоводство и калкулиране себестойността; според възможността да се контролират; според връзката им с вземане на управленски решения и значението на тези класификации за финансовото и управленското счетоводство.
31. Методи за калкулиране на съкратена и пълна себестойност от гледна точка на управленското счетоводство.
32. Методи за калкулиране на обща калкулационна сума (методи за отчитане на разходите) и методи за калкулиране на себестойността на единица продукция или услуга (техники на калкулиране).
33. Ползване на зависимостта разходи-обем-печалба и вземане на различни краткосрочни решения в управленското счетоводство
34. Общи теоретични постановки, свързани с цените. Позиция на предприятията по отношение формиране на цени. Ценови стратегии. Себестойностен и пазарен тип цена.
35. Видове планиране от гледна точка на времевата перспектива и детайлизация на целите. Процес на планиране и елементи на бизнес-плана. Цел на бюджетирането, видове бюджети, функционални бюджети и бюджети по центрове на отговорности.
36. Разбиране за трансферни цени. Методи за трансферно ценообразуване, приложими от гледна точка на управленското счетоводство.
37. Методи за трансферно ценообразуване, приложими от гледна точка на данъчните норми. Трансферните цени и финансово счетоводство.
38. Приблизителни счетоводни оценки. Особености и използването им в счетоводството.

39. Дисконтирана стойност – определяне, особености и приложение в счетоводството. Амортизирана стойност и ефективен лихвен процент. Методика за определяне и приложение в счетоводството.

40. Нетна реализуема стойност. Стойност в употреба. Възстановима стойност. Методика за определяне и приложение в счетоводството. СС 36.

41. Техники за определяне на справедливата стойност и приложението ѝ в счетоводството. МСФО 13

42. Подходи за оценяване при преобразуване на търговските дружества – определяне съотношение на замяна. Счетоводни аспекти.

43. Актюерски оценки и приложението им в счетоводството – СС 19.

44. Оценки на цели предприятия и стопански дейности. Оценяване на недействащи предприятия. Счетоводни аспекти.

III . ФИНАНСОВ АНАЛИЗ, УПРАВЛЕНИЕ НА ФИРМЕНИТЕ ФИНАНСИ И ФИНАНСОВ КОНТРОЛ

1. Същност и характеристика на финансовото състояние на предприятието.

2. Изходни положения при анализа на активите. Обща оценка на активите и значими показатели, свързани с анализа на активите.

3. Анализ на обрщаемостта на краткотрайните активи и на вземанията.

4. Изходни положения при анализа на капитала. Обща оценка на капитала и значими показатели, свързани с анализа на капитала.

5. Анализ на разходите и на приходите.

6. Анализ на съпоставимостта на разходите и приходите. Анализ на финансовия резултат.

7. Анализ на паричните потоци, ликвидността и платежоспособността.

8. Анализ на рентабилността.

9. Същност на финансовата концепция на стопанското предприятие. Източници на финансиране на предприятието.

10. Същност и значение на кредитоспособността. Информационна осигуреност на анализа на кредитоспособността. Основни положения на анализа на кредитоспособността.

11. Методология на измерването и оценяването на кредитоспособността. Основни системи за анализ и оценка на кредитоспособността.

12. Подходи за оценка на риска. Комплексен анализ на кредитоспособността.

13. Мониторинг на кредитоспособността. Класифициране на експозиции в неизпълнение и признаване на обезценки за кредитен риск.
14. Фирмените парични потоци – основа на бизнеса. Счетоводният принцип на начисляването и принципът на паричния поток. Предназначение, структура и съдържание на Отчета за паричните потоци //ОПП/. Информационно осигуряване на изготвянето на ОПП.
15. Методи за изготвяне на отчета за паричните потоци (ОПП): пряк и косвен. Предимства и недостатъци.
16. Прогнозиране на фирмените парични потоци. Техники за прогнозиране. Източници на риск, свързани с прогнозиране на паричните потоци.
17. Специфики при изготвяне на прогнозни отчети за паричните потоци: при кандидатстване за банкови кредити; при кандидатстване по европейски инвестиционни проекти и други видове финансиране; при преобразуване на търговски дружества; при бизнескомбинации и други групови реструктурирания между предприятия под общ контрол.
18. Техники за оптимизиране на фирмените парични потоци. Кеш-пулингът като средство за оптимизиране на вътрешно-групови парични потоци.
19. Контрол от Националната агенция по приходите – нормативна регламентация, технология на данъчната ревизия. Ревизионен доклад и Ревизионен акт – възражения и обжалване.
20. Контрол от Агенцията на държавната финансова инспекция – нормативна регламентация, технология на финансовата инспекция. Доклад и Акт за начет.
21. Контрол от Сметната палата на Р. България – нормативна регламентация, технология на одита, докладване, видове доклади.
22. Системи за финансово управление и контрол (СФУК)- същност, нормативна регламентация, характеристика на основните елементи на системата, управленска отговорност.
23. Независим финансов одит – нормативна регламентация, технология на одита. Видове доклади.
24. Вътрешен одит – обекти, технология, характерни нарушения и системи на въздействие.

ЛИТЕРАТУРА:

Задължителна литература

1. Александрова, М. Оптимизация на инвестиционния избор, Тракия М, 2001г.
2. Атанасова, Анита. Счетоводни аспекти при ликвидация на търговско дружество, Годишник на ИУ- Варна за 2008 г., том 80, с. 87- 167, Издателство „Наука и икономика”, Икономически университет– Варна.
3. Георгиев, В. и др. Счетоводство. УИ "Наука и икономика," Варна, 2014 г.

4. Генов, Г. и др. "Теория на счетоводството", изд. "Стено", Варна 2010 г.
5. Генов, Сл. Финансово счетоводство. ИК "Геа-принт" - Варна 2016 г.
6. Донев, К. И др., Теория на финансовия контрол, изд. НИ, 2010 г.
7. Захариев, П., Попова-Йосифова, Н., Маринова, Р., Георгиева, Д., Бюджетно счетоводство, Варна: Гея Принт, 2015 г.
8. Захариев, П., Попова-Йосифова, Н., Счетоводство на застрахователните и пенсионноосигурителните предприятия, - 2. прераб. и доп. изд. - Варна : ИК Геа-принт, 2011 г.
9. Костова, Н., Финансово счетоводен анализ, Актив-К, Варна, 2010 г.
10. Костова, Н. Организационни и методологически аспекти на оценката на предприятие, Варна, Издателство "Наука и икономика", 2013.г.
11. Костова, Н.,Атанасова А.,Захариев,П , Н.Попова,"Счетоводство на банките", 2010 г.
12. Рупска, Т., Орешаров, Н., Кавалджиева, К. „Основен курс по управленско счетоводство”, Университетско издателство „Стопанство”, София, 2015 г.
13. СС 8, СС 37, МСФО 13 Измерване по справедлива стойност; СС 36 Обезценка на активи; СС 19.
14. Георгиева, Д. А., „Счетоводна обезценка на нетекущите активи”, Монографична библиотека „Цани Калянджиев”, изд. „Наука и икономика” – ИУ – Варна, 2016 г.
15. Георгиева, Д. А., Попова – Йосифова, Н.,“Провизиите в счетоводната теория и практика”, Годишник на Икономически университет – Варна, том 81, 2010, с. 286-331
16. Филипова, Ф. Настоящи проблеми на справедливата оценка и прилагането ѝ при вливане на търговски дружества”, София, Списание на ИДЕС, бр. 6, 2010 г., с. 8-31
17. Филипова, Ф. Настоящата стойност в счетоводството, сп. Български счетоводител, бр. 21, 2008 г. , с. 7-11
18. Филипова, Ф. Отново за справедливата стойност в счетоводството, сп. Български счетоводител, бр. 22, 2008 г. , с. 2-7
19. СС 7 Отчет за паричните потоци, МСС 7 Отчет за паричните потоци
20. Димов, С. Съвременни аспекти на бюджетирането на бъдещи финансови потоци (Теоретични подходи и емпирично изследване), Годишник на БСУ, том XXIX, 2013 г.
21. Филипова, Ф., В. Георгиев. Отново за паричния поток: като за портокала и неговия сок, Научна конференция, Икономически университет, Варна, 1995 г., с. 44-52

Препоръчителна литература

22. Градев, Н.,”Обща теория на счетоводството”, Варна, изд. ВСУ “Ч. Храбър”, 2003 г.
23. Георгиев, В., Петрова, Р. Адаптация на модела на Алтман към българските публични дружества. Год. Икон. унив. - Варна , 85 - 86, 2013 - 2014, с. 107 - 151.
24. Георгиева, Д.,“Приложни аспекта на анализа на финансовите отчети в контекста на концепцията „действащо предприятие”, Годишник на Икономически университет – Варна, том 84/2012, 2013 г.
25. Георгиева, Д.,Ролята на паричните потоци при анализа на ефективността от дейността на предприятието, научна конференция „Икономиката в променящия се свят: национални, регионални и глобални измерения”, „Наука и икономика” ИУ – Варна, 2015 г., том IV.
26. Тодоров, Г. и др.”Счетоводство на предприятието” , 2009 г. , изд. Стено, Варна
27. Костова Н."Приложен модел на счетоводна политика на предприятието”, 2003 г./
28. Костова, Надя, Финансовият анализ при дългосрочното конкурентно предимство, Годишник, Том 83, 2011, изд. ИУ-Варна , 2012.

29. Костова, Надя, Финансовият анализ на годишните финансови отчети, сп. "Български счетоводител", 2010 г., бр. 19-20.
30. Костова, Надя, Значими организационни аспекти на финансовия анализ, сп. "Български счетоводител", 2011 г., бр. 1-2.
31. Костова, Н. Годишно приключване и изготвяне на финансовите отчети за 2016 г. на база промените в счетоводното законодателство. Наръчник на икономиста, Плуто-1, 2017, 1, 42-76.
32. Тодоров, Г. "Финансово-счетоводен анализ на предприятието", 2008 г. изд. "Стено", Варна /
33. Попова-Йосифова, Н., Прозрачност на информацията в годишните финансови отчети на банките в България, Монографична библиотека „Проф. Цани Калянджиев“, изд. „Наука и икономика“ – ИУ – Варна, кн. 51, 2018. - 367 с.
34. Филипова, Ф., Р. Петрова "Професионална етика в счетоводството", електронно издание „Знание и бизнес“, 2017 г., www.eknigi.bg
35. Филипова, Ф. "Хармонизация на счетоводството", ИК „СТЕНО“, 2008 г.
36. Филипова, Ф. Проблеми при дефиниране на същността и обхвата на финансовото счетоводство. Икономическа мисъл, Год. LVII, 2012, № 3, с. 116 – 137.
37. Филипова, Ф., Петрова, Р., Недялкова, П., Георгиев, В., Попова-Йосифова, Н., Стефанов, С., Хаджиев, В. Прилагане на МСС/МСФО в България. - Варна : Унив. изд. Наука и икономика, 2013.
38. Филипова, Ф., Атанасова, А., Георгиев, В., Стефанов, С., Христов, И., Калев, К., Тодорова, С., Минев, Н. Проблеми и предизвикателства пред счетоводството във връзка с концепцията за интегрирана отчетност. Варна : Знание и бизнес, 2017,
39. Международни стандарти за финансово отчитане, последно актуализирано издание
40. Йонкова, Б., „Управленско счетоводство“, Ромина, София, 2008
41. Йонкова, Б. и колектив, „Управленски анализи и счетоводство“, Университетско издателство „Стопанство“, София, 2009
42. Рупска, Т., Орешаров, Н., Кавалджиева, К. „Основен курс по управленско счетоводство“, Университетско издателство „Стопанство“, София, 2015
43. Павлова, М., Управленско счетоводство (оценка и анализ на дейността), ЛБМ инвест, Велико Търново, 2010
44. Аверкович, Е. и колектив, „Управленско счетоводство“, „Академично издателство Д. Ценов“, Свищов, 2012
45. Атанасова, А. Счетоводна политика в управленското счетоводство- да или не. Годишник на ИДЕС, София: ИДЕС, 8, 2014, 437 - 464.
46. Атанасова, А. Класификация на разходите като инструмент за управление на предприятията в българската действителност. Диалог: Електронно списание, Свищов: СА "Д. А. Ценов", 2016, 3, 14 - 34.
47. Трифонов, Т., „Управленско счетоводство (за финансов мениджмънт)“, Университетско издателство „Стопанство“, София, 2009
48. Ненов, Т., „Контролинг“, „Наука и икономика- ИУ Варна“, 2008
49. Каплан, Робърт С., Нортън, Дейвид П., „Стратегически карти“, Класика стил, София, 2006 (Kaplan, Robert S., Norton, David P., Strategy Maps, Harvard Business school Publishing, 2004)
50. Drury, C., "Management and cost accounting", South Western Cengage learning, UK, 2008
51. ACCA F2 Management accounting, BPP Learning Media, London, UK, 2010
52. ACCA F5 Performance Measurement, BPP Learning Media, London, UK, 2009
53. CIMA C1 Fundamentals of Management Accounting, UK, 2010

54. Atanassova, A. Costing Methods and Their Use in Bulgaria. Social Sciences & Arts: 3rd International Multidisciplinary Scientific Conferences: SGEM 2016, SGEM , 2, 2016, 129 - 136.
55. Horngren, Charles T. and others, Management Accounting- Global Edition, Pearson, USA, 2011
56. Attrill, Peter, McLaney, Eddie, Management accounting for decision makers, Pearson, 2009
57. Bhimani Alnoor (editor), Contemporary issues in Management accounting, Oxford University Press, 2006
58. Brewer, Peter C., Garrison, Ray H., Noreen, Eric W., Introduction to Managerial accounting, McGraw- Hill Irwin, 2010
59. Международни стандарти за оценяване, 2017 г.
60. Тодоров, Л. „Стойностно-базирани модели за оценка на бизнеса”, Списание на ИДЕС бр.3, 4, 6 и 7/2011 г .
61. Penman, S., Accounting for Value, Columbia Business School Publishing Series Columbia University Press, 2011.
PwCoopers, A Global Guide to Fair Value Measurements, 2013, www.pwc.com
62. Research project on discount rates – review of existing requirements, 2014, www.iasb.org
63. IASB, Discount rates research, 2015, www.iasb.org
64. McKinsey & Company, Tim Koller, Marc Goedhart, David Wessels, VALUATION MEASURING AND MANAGING THE VALUE OF COMPANIES FIFTH EDITION, JOHN WILEY & SONS, INC., 2010 CGMA, Essential tools for management accountants, 2013, Chartered Institute of Management Accountants. 2013, www.cgma.org
65. Jury, T., Cash Flow Analysis and Forecasting: The Definitive Guide to Understanding and Using Published Cash Flow Data, Wiley, 2012
66. Bragg, S., Corporate Cash Management: Second Edition: A Treasurer's Guide, Accounting Tools, Colorado, 2014
67. Filipova, F. The Problem of Measurement in the Revised Conceptual Framework of IFRS. 7 th International Conference on Application of Information and Communication Technology and Statistics in Economy and Education (ICAICTSEE - 2017), November 3 - 4 th, 2017, Sofia : UNWE, 2018, 1 - 6.
68. Списание на Института на дипломираните експерт-счетоводители
69. сп.. “Accountancy International”, ICAEW ; CPA Journal, AICPA; Journal of Accountancy, AICPA.
70. Търговски закон
71. Закон за счетоводството
72. Данъчни закони
73. Закон за сметната палата
74. Кодекс за застраховането
75. Международни одиторски стандарти
76. Международни стандарти за финансово отчитане
77. Национални счетоводни стандарти
78. Примерен национален сметкоплан
79. Примерен банков сметкоплан
80. Сметкоплан на бюджетните предприятия
81. www . accountingweb ; abgweb . com ; www . iasc . org ; www . aicpa . org